

PLANO DE ACCIÓN TITORIAL (PAT) DA FACULTADE DE FILOLOXÍA CURSO 2012-2013

0. INTRODUCCIÓN

Co fin de adaptar a cultura de titorización do profesorado da Universidade da Coruña á filosofía e obxectivos neste campo marcados para o Espazo Europeo de Educación Superior, a *Vicerreitoría de Títulos, Calidade e Novas Tecnoloxías* desta universidade galega implementou ao efecto un novo ámbito de titorización universitaria por medio do Plan de Acción Titorial (PAT).

Do punto de vista do profesorado, o PAT ten como principal obxectivo mellorar a calidade formativa do proceso de titorización, contribuíndo así para a formación integral do persoal docente tamén neste ámbito. Xa do punto de vista do alumnado, o PAT ofrece a cada estudante o apoio e o acompañamento académico dun/ha profesor/a de referencia no centro en que estuda durante toda a súa traxectoria formativa na universidade.

Aos efectos de se integrar nas dinámicas de funcionamento de cada centro, cada unha das Facultades e Escolas da Universidade da Coruña deseñou un plano de acción titorial específico de acordo tanto coas súas características académicas e organizativas como co perfil do seu alumnado. Este proxecto de centro está, en todo o caso, integrado no Plano de Acción Titorial do conxunto da Universidade da Coruña, descrito na web do *Centro Universitario de Formación e Innovación Educativa (CUFIE)* da Universidade da Coruña (<http://www.udc.es/cufie/ufa/patt/index.html>).

1. CONTEXTUALIZACIÓN

A Facultade de Filoloxía comezou a implantación do Plan de Acción Titorial (PAT) no curso 2007-2008; naquela altura o PAT estaba dirixido ao alumnado de primeiro das tres titulacións que se impartían no centro nese curso (licenciatura en filoloxía galega, licenciatura en filoloxía hispánica e licenciatura en filoloxía inglesa) e destinado tamén a todo o alumnado do *Mestrado Oficial en Lingua e Usos Profesionais*. A coordinación do PAT do centro recaíu sempre na Decana da altura, Teresa López, e na Persoa Responsábel de Calidade e Converxencia (PRCC) nomeada en cada momento: a profesora Mercedes Regueiro Diehl durante o curso 2007-2008, a profesora María José Caamaño Rojo durante os cursos 2008-2011 e o profesor Roberto López-Iglesias Samartín (como PRCC desde outubro de 2011 e como vicedecano de calidade de xuño de 2012 a abril de 2013). A partir de abril de 2013 desempeñará estas funcións a persoa designada ao efecto polo candidato ou candidata gañadora das eleccións a órganos unipersoais de centro.

O proceso de implementación do PAT na Facultade de Filoloxía comeza nese ano 2007 co envoltamento do profesorado que impartía aulas en primeiro curso. Desde entón, o PAT da Facultade de Filoloxía atendeu progresivamente

cada curso a un maior número de alumnos e alumnas, xa que ao lado do acompañamento daqueles estudantes das Licenciaturas que participaron no PAT por vez primeira nese curso 2007-2008, foi atribuído tutor/a a todo o alumnado de novo ingreso, quer nas licenciaturas referidas (sen docencia nen atribución de titor/a no PAT xa neste ano académico) quer nos tres novos graos implementados desde o curso 2009-2010 na Facultade: *Grao en Galego e Portugués*, en *Inglés* e en *Español. Estudos lingüísticos e literarios*. Tamén desde ese curso 2009-2010 o Plan de Acción Titorial envolveu os/as estudantes matriculados na UDC do *Mestrado Interuniversitario en Lingüística e as súas Aplicacións*, alén das sucesivas promocións do *Mestrado Universitario en Lingua e Usos Profesionais* e, desde o pasado ano 2011-2012, tamén o alumnado do *Mestrado en Literatura, Cultura e Diversidade* (MLCD).

Isto significa que cada estudante matriculado na Facultade de Filoloxía desde o ano 2007 foi ou está a ser acompañado durante toda a súa traxectoria académica por unha persoa responsábel da súa titorización e que, en consecuencia, no curso 2010-2011 finalizou os seus estudos a primeira promoción de estudantes que foron atendidos polo Plan de Acción Titorial ao longo de todo o seu percurso na Universidade da Coruña. De acordo coa listaxe de titulacións colada abaixo, neste momento a totalidade do alumnado da Facultade ten atribuída unha persoa responsábel pola súa titorización:

1. Grao en Galego e Portugués. Estudos lingüísticos e literarios: de primeiro a cuarto curso.
2. Grao en Inglés. Estudos lingüísticos e literarios: de primeiro a cuarto curso.
3. Grao en Español. Estudos lingüísticos e literarios: de primeiro a cuarto curso.
4. Mestrado Interuniversitario en Lingüística e as súas Aplicacións: alumnado matriculado na UDC (leccionado este ano por última vez e en parceria coa Universidade de Vigo).
5. Mestrado Universitario en Lingua e Usos Profesionais (leccionado este ano por última vez).
6. Mestrado en Literatura, Cultura e Diversidade.

2. ANÁLISE DE NECESIDADES

Unha das principais necesidades que detectamos para este curso 2012-2013, ao igual que en anos precedentes, foi a de implicar un maior número de profesorado no PAT. No modelo que viñamos aplicando na Facultade, o profesorado titor tiña sempre docencia no primeiro ano para facilitar así o contacto co alumnado de novo ingreso. Ora, cada profesor titoriza cada estudante atribuído ao longo de toda a traxectoria académica deste último (o que significa de regra catro anos), polo cal a asignación de novo alumnado de novo ingreso a estes titores levaría consigo unha acumulación progresiva de titorandos nun número relativamente reducido de orientadores, pois o profesorado que asume a docencia das materias de primeiro curso non acostuma variar cada ano.

Para poder atender o elevado número de alumnos e alumnas e distribuílos de maneira relativamente equitativa entre todo o profesorado que participa no

programa foi preciso, entón, envolver no PAT profesores e profesoras con docencia noutros cursos como titores/as de estudantes de novo ingreso. A eventual falta de contacto por medio da docencia entre estes titores e o alumnado titorizado ao cal non dá aulas en primeiro ano fica compensada en anos posteriores, xa que a maioría dos titores serán docentes do seus orientandos nalgún momento do percurso formativo no centro destes estudantes.

3. OBXECTIVOS

Os obxectivos propostos no PAT da Facultade de Filoloxía durante o curso 2012-2013 non varían a respecto dos anos anteriores e son os seguintes:

1. Orientar e guiar ao estudantado na súa traxectoria académica
 - 1.1. Informar sobre a estrutura organizativa da universidade, o centro, a titulación...
 - 1.2. Aconsellar sobre itinerarios formativos
 - 1.3. Colaborar na mellora dos procesos de ensino-aprendizaxe
 - 1.4. Orientar na metodoloxía de estudo e técnicas de traballo
 - 1.5. Orientar sobre as posibilidades de mobilidade
 - 1.6. Orientar sobre os posíbeis proxectos profesionais ou investigadores

2. Identificar, através do seguimento personalizado do estudantado, as propias fortalezas e debilidades como docentes, titulación, centro e universidade, así como reflexionar sobre elas

3. Fomentar a cultura titorial no ámbito universitario

4. CONTIDOS

Para alén de todas as actividades de titorización propias e específicas do plano, o PAT da Facultade de Filoloxía envolve tamén unha serie de accións organizadas no ámbito da Facultade, quer pola dirección do centro quer pola Comisión de Extensión Universitaria ou a Comisión de Normalización Lingüística. Con carácter estábel, a Facultade de Filoloxía organiza anualmente as seguintes accións de orientación dirixidas ao seu alumnado:

- Semana de Acollida do alumnado de novo ingreso (no pasado curso 2011-2012, por primeira vez, a xornada foi substituída por unha semana completa de actividades).
- Xornada de Orientación Laboral.
- Xornada informativa sobre Mobilidade Erasmus.
- Xornadas de portas abertas (dirixidas ao alumnado de bacharelato de varios centros de ensino secundario da área metropolitana da Coruña).
- Xornada informativa sobre prácticas profesionais.

En concreto, desde o inicio do curso 2012-2013 as actividades organizadas pola Facultade foron as seguintes:

1. Actos de acollida para o estudiantado de novo ingreso:

- Graos (semana do 12 ao 16 de setembro de 2012),
- Mestrados (8 de setembro de 2012),
- Erasmus (21 de setembro de 2012), en colaboración co SAPE, a Oficina de Cooperación e Voluntariado, o Servizo de Normalización Lingüística, o Centro de Linguas, o Servizo de Cultura, o Servizo de Deportes, o Servizo de Apoio ao Emprendemento e ao Emprego aos universitarios e a Oficina de Relacións Internacionais.

2. Actividades organizadas pola Comisión de Normalización Lingüística:

- Concerto e presentación do disco Acrobata por Ugia Pedreira e Fred Martins (9 de novembro).
- Fiadeiro de tradución de banda deseñada por Miguelanxo Prado (16 de novembro).
- Convocatoria do IV Premio de Tradución ao galego de textos científico-técnicos.

5. RECURSOS

Neste curso 2012-2013 participaron no PAT da Facultade de Filoloxía un total de 37 profesores/as (véxase a listaxe abaixo). A respecto do pasado ano 2011-2012, neste curso causou baixa no PAT por xubilación unha profesora e incorporáronse dúas novas titoras:

1. Esperanza Acín Villa	20. Xoán López Viñas
2. José Manuel Alonso Giráldez	21. María Jesús Lorenzo Modia
3. Margarita Alonso Ramos	22. Cilla Lourenzo Modia
4. M ^a José Caamaño Rojo	23. Isabel Moskovic-Spiegel Fandiño
5. M ^a Jesús Cabarcos Traseira	24. Esperanza Morales López
6. David Clark Mitchell	25. Carolina Núñez Puente
7. Félix Córdoba Rodríguez	26. Nieves Peña Sueiro
8. Begoña Crespo García	27. Mercedes Regueiro Diehl
9. Leticia Eirín García	28. Olivia Rodríguez González
10. Manuel Fernández Ferreiro	29. Dolores Sánchez Palomino
11. Carme Fernández-Pérez San Julián	30. Xosé Manuel Sánchez Rei
12. Alan Floyd Moore	31. Goretti Sanmartín Rei
13. Luis González García	32. Begoña Simal González
14. Fernando González Muñoz	33. Laura Tato Fontaiña
15. Emma Lezcano González	34. Gema Vallín Blanco
16. José Liste Noya	35. Nancy Vázquez Veiga
17. Fidel López Criado (MLCD)	36. Ana Veleiro Pérez
18. Teresa López Fernández	37. Pilar Yagüe López
19. Roberto López-Iglesias Samartín	

Para alén das tarefas propias da coordinación xeral do grupo de titoras/as, o **Coordinador do PAT da facultade** é responsábel por:

- Organizar a distribución de alumnado entre o profesorado titor.
- Acompañar todos os procesos relacionados co PAT do centro e asistir áquelas reunións coa coordinación do PAT da UDC a que for convocado.

- Facer visíbel o PAT para profesorado e alumnado por medio de mensaxes de correo electrónico, através da web do centro, de desdobraíbeis informativos e de todo tipo ou medio de información habilitada ao efecto.
- Canalizar a información necesaria para a titorización.
- Achegar ao profesorado titor información sobre a formación ofertada pola UDC necesaria para o labor tutorial.
- Canalizar e xestionar as necesidades e eventuais problemas detectados, así como posíbeis alternativas de solución.
- Convocar e moderar a reunión de avaliación final do PAT do centro.
- Redixir a memoria avaliativa final e o proxecto de PAT do centro.
- Comunicar ao vicerreitorado a listaxe de titores/as que acompañaron con suceso o PAT aos efectos da correspondente certificación.

Por seu lado, é función dos **Titores e Titoras**:

- Axudar ao alumnado titorizado a deseñar a súa traxectoria curricular, atender as súas dúbidas e necesidades e orientalos ao longo do seu percurso formativo na Facultade.
- Convocar en tempo e forma as reunións grupais cos seus alumnos, tendo especial coidado na elección de día e hora para que sexa compatíbel co horario dos estudantes.
- Estabelecer co alumnado titorizado unha vía de contacto permanente (por e-mail, por exemplo) e solicitarlles os datos xulgados necesarios para o desenvolvemento do labor tutorial.
- Achegar ao alumnado titorizado a información sobre actividades e propostas realizadas desde a Coordinación do PAT do centro.
- Orientar ao alumnado de últimos cursos no que di respecto á súa inserción no mundo laboral ou académico e ás súas posibilidades e saídas de futuro unha vez finalizada a súa formación no centro.
- Facer un acompañamento do proceso de titorización do alumnado que inclúe unha avaliación final por alumno/a e grupo.
- Comunicar ao coordinador do PAT do centro as deficiencias detectadas nos procesos de ensino-aprendizaxe e avaliación.
- Detectar as necesidades e eventuais problemas do centro e da titulación en relación ao PAT e comunicalas ao Coordinador PAT da Facultade.
- Asistir ás convocatorias que faga o Coordinador do PAT do centro.
- Asistir ás reunións de coordinación de titores/as convocadas polo coordinador do PAT do centro.

- Asistir, no posíbel, a cursos e actividades de formación en acción tutorial organizados polo centro ou pola Universidade.

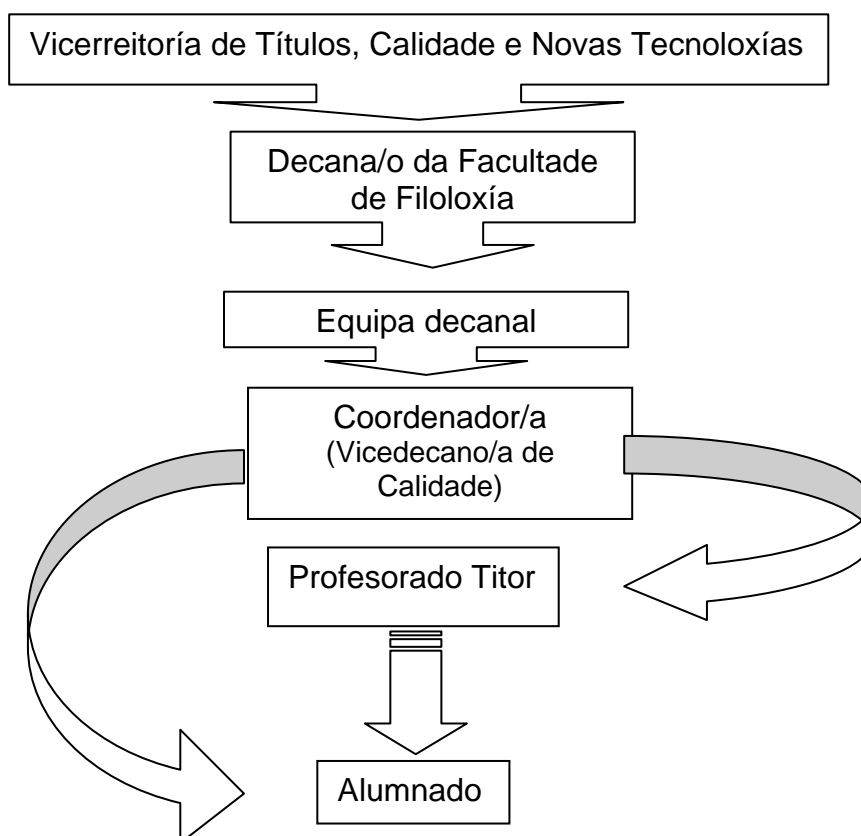
6. MODELO ORGANIZATIVO

A asignación de titores/as ao alumnado de primeiro ano é levada a cabo, de maneira aleatoria e equitativa, pola coordinación do PAT do centro. O docente titor asignado a cada estudante nese momento non está suxeito á escolla do alumnado e a atribución inicial só pode ser alterada no caso de que o profesor/a titor/a cause baixa do programa.

O alumnado de primeiro é informado da existencia e da natureza do PAT na Xornada de Acollida, altura en que coñece o titor/a atribuído e ten con el/a a primeira reunión grupal. Previamente, todo o profesorado titor recibe un correo electrónico do coordinador do PAT do centro con toda a información pertinente para o desenvolvemento do seu labor de atendimento (asignación de estudantes, cronograma de actuacións, cuestionarios, fichas de seguimento...) tanto en relación a estes estudantes de primeiro ano como aos seus titorandos e titorandas de anos pasados.

A planificación xeral marca por defeito tres entrevistas grupais do profesorado co(a)s estudantes ao longo do curso e, se for preciso, entrevistas individuais sen limite e a demanda do alumnado titorizado. O dossier enviado ao profesorado-titor inclúe un cronograma coas datas das entrevistas e os posíbeis contéudos das mesmas.

O esquema de responsabilidade do PAT da Facultade de Filoloxía neste ano académico 2012-2013 é o seguinte:

7. CRONOGRAMA

Período	Acción	Responsábel
Durante todo o curso	Informar ao alumnado através de correo-electrónico e, baixo demanda, tamén por medio de atendimento presencial e individual	Coordenador e Titores/as
Setembro	Semana de acollida para alumnado de novo ingreso	Decana
Outubro	Distribuir e atribuir alumnado a titores/as	Coordenador
Outubro	Primeira titoría en grupo	Titores/as
Xaneiro	Xornada Mobilidade Erasmus	Decana/ Equipo Decanal
Febreiro	Segunda titoría en grupo	Titores/as
Marzo /Abril	Acompañamento do Programa “Visita o Campus da Coruña” (para alumnado de bacharelato)	Decana / Equipo Decanal
Abril	Xornadas de portas abertas (para alumnado de bacharelato)	Decana / Equipo Decanal
Abril/ Maio	Xornada informativa sobre prácticas profesionais Xornadas de Orientación Laboral	Decan@ / Equipo Decanal
Xuño	Terceira reunión en grupo	Titores/as
Xuño	Reunión avaliación do PAT do centro	Coordenador/a e Titores/as
Xuño/ Xullo	Envío da documentación relativa á avaliación para a coordinación do PAT da UDC	Coordenador/a

8. AVALIACIÓN

A avaliación xeral do PAT da Facultade de Filoloxía, tanto para os/as estudantes como para os titores e titoras, ten lugar no fin do curso académico de maneira presencial e atende aqueles itens contemplados na “Memoria Final do PAT na Titulación” (accesíbel en <http://www.udc.es/cufie/ufa/patt/documentos.html>). Esta avaliación consta da información tirada da última reunión grupal mantida entre o titor e o seu alumnado, dos datos que eventualmente poda disponibilizar a coordinación do PAT da UDC relativos ás avaliacións individuais de alumnado e profesorado titor do centro, e das conclusións e propostas de mellora colocadas na reunión avaliativa final do PAT da Facultade.

A información obtida nesta reunión avaliativa final realizada en xuño entre o conxunto do profesorado titor do centro e o coordinador do PAT será incorporada na memoria final, que deberá ser enviada para os responsábeis do PAT da Universidade da Coruña nos modelos e prazos marcados.